

Панонски басен

Јужни обод Панонског басена

Јелена Томић
Наставница географије

Простирање Јужног обода Панонског басена

- Други назив је Перипанонска Србија.
- Простире се јужно од Саве и Дунава, представља прелазну зона између низијске и планинске Србије.
- На југу су заливи Панонског мора залазили у Српско-македонску масу, Динариде и Карпато-балканиде. На местима некадашњих залива и језерских басена наталожили су се дебели слојеви седимената.
- Седименти Панонског мора простиру се до 500m н.в., што је висинска граница ЈОПБ.

- **Мачва**-низија између Саве, Дрине и Поцерине. Настала је акумулацијом речних наноса Дрине и Саве.
- **Поцерица**-обухвата северне падине планине Цер (острвска планина).
- **Посавина**-је равница јужно од Саве, између Мачве и Колубаре.
- **Тамнава**-обухвата предео око Тамнаве, притоке Колубаре.
- **Колубара**- је предео у сливу Колубаре. Доња Колубара-равничарска (географски припада Посавини), Горња Колубара-виша, на југозападу (географски припада Подгорини).
Колубарски басен лигнита.

- **Подриње**-крај око Дрине.
Мањи крајеви су: Лешница, Јадар, Рађевина, Азбуковица.
Планине: Гучево, Борања, Јагодња, Соколске пл.
- **Подгорина**-крај источно од Подгорине у горњој Колубари.
Планине: Сувобор, Маљен, Повлен, Јабланик; Ваљевска котлина.
- Крашки рељеф: Лелићки и Бачевачки крас, Петничка пећина.

Централни део ЈОПН

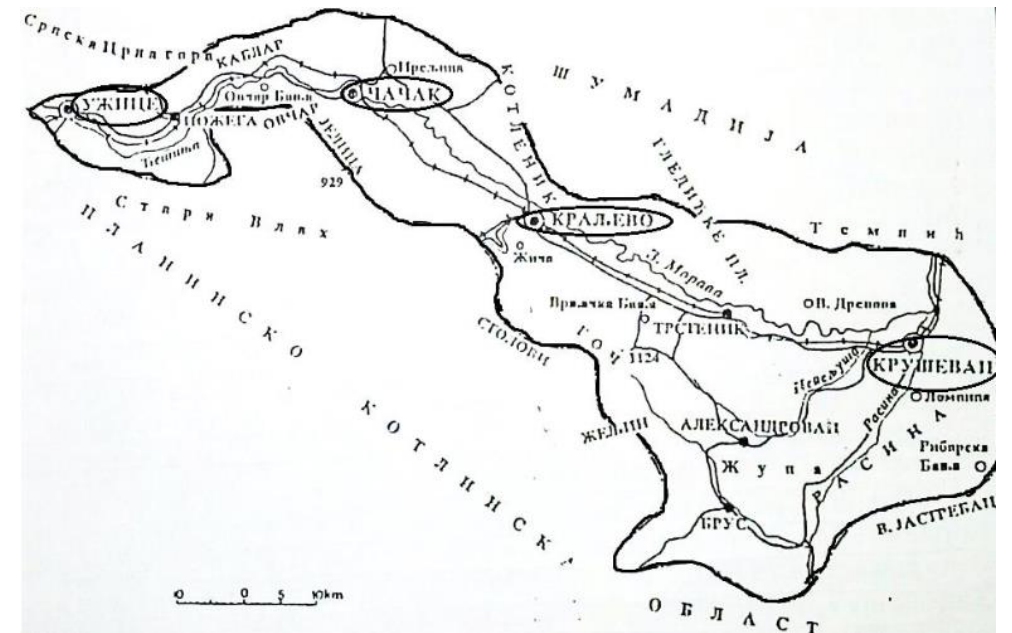

- **Шумадија**-име добила по храстовим шумама.
- Границе: на северу: Сава и Дунав; на југу Западна Морава; на истоку Велика Морава; на западу Колубара, Љиг и Дичина.
- Ниска Шумадија: планине: Авала и Космај.
- Висока Шумадија-Гледићке пл., Котленик, Јухор, Рудник (Цвијићев врх-1132m), Венчац, Букуља.
- Планине су богате рудама и мермером (Венчац).

- **Западно Поморавље**
- Обухвата долину Западне Мораве, Ђетиње, Скрапежа, доњи ток Голијске Моравице и Жупу александровачку.
- Композитна долина Западне Мораве: котлине-Пожешка, Чачанско-Краљевачка, Врњачка и Крушевачка; Овчарско-кабларска клисура .

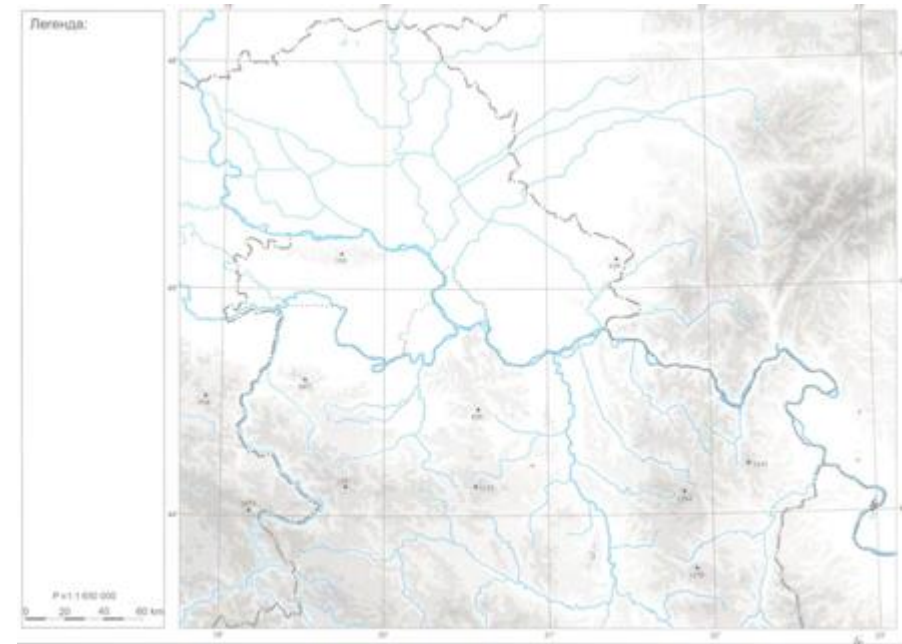
- **Велико Поморавље** или Доње Поморавље
 - Обухвата долину Велике Мораве од Сталаћа до ушћа у Дунав.
 - Меандри и мртваје (моравишта)
 - Доњевеликоморавска котлина од Горњевеликоморавске котлине је одвојена Багрданском клисуром.
- **Стиг**-простире се око доњег тока реке Млаве.
Костолачки басен лигнита
- **Браничево**-простире се око доњег тока реке Пек.
- *Рамско-голубачка пешчара*

Велика Морава

- У нему карту на страни 3 уписати имена **регија** ЈОПН (Перипанонске Србије): Мачва, Поцерина, Посавина, Колубара, Тамнава, Подриње, Подгорина, Шумадија, Западно Поморавље, Велико Поморавље, Стиг, Браничево
- Означи **реке**: Велика Морава, Западна Морава, Дрина, Сава, Колубара, Тамнава, Млава, Пек
- Означи **планину** Рудник и именуј њен највиши врх

Јужни обод Панонске низије

Други назив Перипанонска Србија

- **Северозападни део:** Мачва, Поцерина, Посавина, Колубара и Тамнава
- **Западни део:** Подриње и Подгорина
- **Централни део:** Шумадија
- **Јужни део:** Западно Поморавље
- **Источни део:** Велико Поморавље, Стиг и Браничево